

HOËRSKOOL OOSTERLIG
LEWENSWETENSKAPPE: GRAAD 10
VORDERINGSVERSLAG: OPDRAG 5

PUNTE: 20

Datum uitgereik: 8 Julie 2020

TYD: 1 week

Inhandigingsdatum: 15 Julie 2020

NAAM en VAN: _____

Vakpersoneelid: CU

AFDELING A

Vraag 1

Verskeie moontlikhede word as antwoorde gegee op die volgende vrae. Kies die korrekte antwoord en **OMKRING** slegs die korrekte **LETTER (A tot D)**.

1.1 Die rol van water tydens voeding is om...

- A die beweging van voedsel deur die spysverteringskanaal te verhoed.
- B te verhoed dat alle dele van die spysverteringskanaal gesmeer word.
- C 'n suur medium in die maag te skep.
- D te dien as die medium waarin chemiese reaksies plaasvind.

1.2 Watter **EEN** van die volgende beskryf die toename in minerale in damme en mere as gevolg van die oorgebruik van kunsmis deur boere?

- A Fotosintese
- B Eutrofikasie
- C Respirasie
- D Metabolisme

1.3 Watter **EEN** van die volgende elemente kom voor in energiedraende molekules in lewende selle.?

- A Fosfor
- B Waterstof
- C Natrium
- D Kalsium

1.4 Yster is nodig om...

- A ragitis te verhoed.
- B waterbalans in die liggaam te handhaaf.
- C spierswakheid te voorkom.
- D die vergeling van blare te voorkom.

1.5 Watter **EEN** van die volgende veroorsaak goiter indien daar 'n tekort daarvan is?

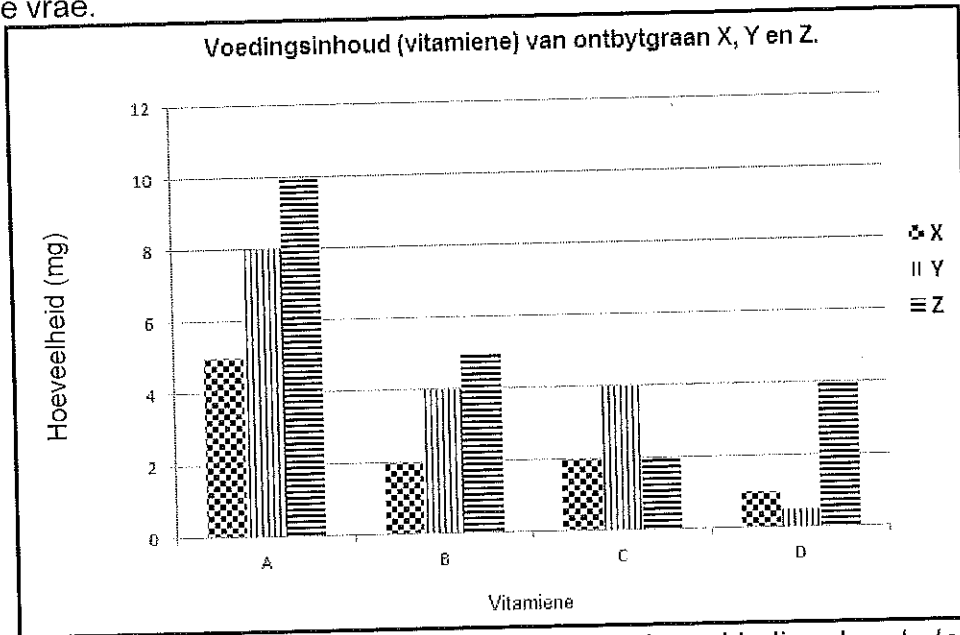
- A Kalsium
- B Jodium
- C Natrium
- D Magnesium

(5 x 2) (10)

TOTAAL AFDELING A: 10

AFDELING B

- 2.1 Die onderstaande kolomgrafiek toon die voedingsinhoud van drie verskillende ontbytgraansoorte (X, Y en Z). Bestudeer die grafiek en beantwoord dan die volgende vrae.



- 2.1 Noem die gebreksiekte wat veroorsaak sal word indien daar 'n tekort aan die volgende vitamienes is:
- (a) Vitamien A _____ (2)
- (b) Vitamien C _____ (2)
- 2.2 Gesondheidsamptenare neem waar dat leerlinge van skole in 'n sekere area, 'n hoër as die gemiddelde voorkoms van gebrekekte bene het. Verduidelik waarom graankos Z aanbeveel sal word vir hierdie leerlinge, om hulle bene sterker te maak.
- _____ (2)
- 2.3 Die ADH (Aanbevole Daaglikse Hoeveelheid) van vitamien B is 8mg. Hoeveel mg vitamien B word deur graankos Y verskaf?
- _____ (2)
- 2.4 Hoeveel porsies van graankos Y is nodig om die ADH vir vitamien B in te kry? Toon alle berekeninge.
- _____
- _____
- _____ (2)

(10)

TOTAAL: 20